

Lennart
Frönberg

Lennart Frönberg, som nu är Rides-
dagsbibliothekarie, minns gärna sin
tjänst som kompaniasistent och kompani-
panichefens medarbetare för

Hangöfronten 1941

Striderna på Hangöfronten bjöd ej på många dramatiska moment. Artilleri- och granatkastarbekjutning från båda sidor jämte täta patrullupdrag krävde offer i döda och sårade kamrater. Men krigets vardag hade ett ganska enhetligt mönster. Tjänstgöring vid lyssnarposter, eldledning och pjäsplatser ömväxlade med korsbyggen, vapenvård och andra lägersysslor. Frontlivet blev en rutin och kändes monotont. I en sådan situation föreligger en stor fara att leda smyger sig in med ett snabbt förfall av truppens stridsmoral som följd.

Detta har inte sällan inträffat med ödesdiga konsekvenser för den part som inte i tid varseblivit tecknen på sviktande stridsvilja. En ansvarig militärledning ser till att truppen under stridspauser underhåller de militära färdigheterna. Den sörjer för en god förplägnad och sjukvård - en hög beredskap fysiskt och psykiskt. Den senare aspekten är förvisso inte oviktig.

Det tunga kompaniet hade enheter spridda över frivilligbataljonens hela ~~XXXXXX~~ stridsområde. För att öka sammanhållningen kallade kompanichefen med jämna mellanrum till kompaniträffar. Den yttre ramen var anspråkslös. Kamraterna samlades kring en lägereld i det fria, och under kvällen utspisades en enkel förtäring, vanligtvis kaffe. Under samvaron förekom någon eller några programinslag - ett tal om historiska händelser, diktuppläsning, sånger. Kompaniträffen avslutades med en appell, varefter "Vårt land" sjöngs unisont.

Ett mycket uppskattat inslag blev kompanichefens skildring av sin resa genom de av finska trupper nyligen tagna områdena i Fjärrkarelen och Karelska näset. Det var en medryckande berättelse med många roliga detaljer. Våra stora historiska minnesdagar 6 och 30 november blev självfallet uppmärksammade med högtidstal. Vid en kamratafton gavs en översikt över århundradens vapenbrödraskap mellan Sverige och Finland. Många seklers gemensamma historia med härjningar, pest, umbärande och slit men också med stolta krigsbragden, med materiella och kulturella framsteg gav motiv nog åt en frivilligrörelse till broderfolkets hjälp. En av kamraterna, med dramatisk skolning i sin utbildning, reciterade vid en träff ett antal nya dikter av Bertel Gripenberg. Diktarens ord om Finlands kamp för sin existens som fritt land och vädjan till broderlandet i väster väckte djup anklang.

Så begåvade inom kompaniet underhöll med muntra visor och anekdotberättare bidrog till trevnaden. Mycket populära var besök av vår avhållne fältpastor, som med sin personlighet och talekonst i ovanlig grad kunde fånga uppmärksam-

heten. Kamratträffarna inom kompaniet gav en smula omväxling, en stunds avkoppling. Bytydelsen av dem bör inte negligerad.

[Någon gång uppträdde professionella skådespelare i en av de större kantineerna med smärre teaterstycken, och sådana evenemang blev naturligtvis livligt uppskattade. Ett litet fältbibliotek anlände under höstens lopp och var till mycken glädje. En väl fungerande biblioteksverksamhet med bokförsörjning till soldaterna i de främsta leden är en viktig uppgift inom personalvården. Många har intygat, att i farliga och pressande situationer böcker kan vara efterlängtrade ting. //